

Täysistunto

Torstai 14.3.2024 klo 16.00—18.35

2.6. Suullinen kysymys kiristyneestä työmarkkinatilanteesta (Susanne Päivärinta kok)

Suullinen kysymys SKT 46/2024 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Päivärinta.

Keskustelu

16.54 **Susanne Päivärinta kok:** Arvoisa puhemies! Olen erittäin huolestunut tästä tilanteesta, johon SAK on poliittisilla lakoillaan Suomen ajanut vastustaessaan hallituksen tekemiä uudistuksia, vastustaessaan niitä uudistuksia, jotka tässä maassa olisi pitänyt tehdä jo kymmeniä vuosia sitten. Nyt ovat satamat kiinni, vienti kiinni, tuonti kiinni kaksi viikkoa — kaksi viikkoa. Aivan suhteetonta — aivan suhteetonta. Näistä suhteettomista poliittisista lakoista kärsii nyt koko Suomi: suomalaiset palkansaajat ja suomalaiset yritykset. [Eduskunnasta: Kukahan tämän sotkun siivoaa?]

Minä luulin ja luulen edelleen, että jokaiselle tässä salissa pitäisi jo olla selvää, minkälaisissa pohjamudissa Suomen julkinen talous kyntää, mutta se ei näköjään ole. [Antti Kurvinen: Te pahennatte tilannetta, tilanne pahenee!] Se ei näköjään ole. Kuusitoista menetettyä kasvun vuotta, ja juuri sen takia meidän on nyt tehtävä nämä työmarkkinauudistukset, ja ne tehdään. On se kumma, jos ruotsalaiset ja tanskalaiset ovat onnistuneet siinä mutta me emme yhdessä onnistuisi Suomessa. [Puhemies koputtaa]

Kysynkin nyt valtiovarainministeri Purralta: mikä on teidän arvionne poliittisten lakkojen hintalapusta Suomen kansantaloudelle [Puhemies koputtaa] ja myös muista haitoista koko Suomelle?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Purra.

16.56 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustajan arvio tästä kokonaisuudesta ja sen vaikeudesta Suomenmaalle on juuri oikea. Se, että meidän oleelliset vertailumaat ovat kysyneet tekemään vastaavia uudistuksia, ja se, että niissä velkasuhde ja alijäämät ovat jotain aivan muuta luokkaa, kertoo jostakin. [Timo Harakka: Ja maahanmuutto!] Tästä on puhuttu täällä tänäänkin, moneen kertaan pääministeri on saanut vastata käytännössä samoihin kysymyksiin. [Jussi Saramo: Ei se muutu toiseksi toistamalla!] Tämä hallitus aikoo viedä näitä uudistuksia läpi. Meidän hallitusohjelmassa on kirjattu tavoitteet niin velkasuhteesta kuin työllisyyden kasvattamisesta.

Se, mikä oppositiolla kysymyksissään jatkuvasti unohtuu, on, että kysymys on rakenteellisista uudistuksista. Sen lisäksi meillä on tällä hetkellä taloudessa suhdanne, joka ei ole helppo, mutta näitä uudistuksia tehdään paljon pidemmälle kuin yhteen talouden sykliin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2024 vp

Kustannuksia kokonaisuudessaan on hyvin vaikea arvioida, ne koostuvat niin monesta suunnasta. Ehkä suurin kustannus syntyy tällä hetkellä siitä, että esimerkiksi tehtaita joudutaan sulkemaan, yksiköitä suljetaan, menetetään työpaikkoja, menetetään työllisyyttä. [Puhemies koputtaa — Petri Honkonen: Paljonko lisäleikkauksia joudutaan tekemään?] Tästä syntyy valtavia kustannuksia kansantaloudelle ja inhimillistä hätää työntekijöille ja monille perheille. [Krista Kiuru: Siinä puhuu ex-työväenpuolueen puheenjohtaja!]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Seppänen.

16.57 Sara Seppänen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomi on nyt siinä tilanteessa, että meitä vahingoitetaan sisältä päin. Ei tarvita ulkopuolista uhkaa pysäyttämään meidän satamia. Tämä hallitus on ensimmäinen, joka ei aja yksipuolisesti kenenkään etujärjestön, [Naurua] ammattiliiton tai yrittäjien etua, vaan Suomen ja suomalaisten asiaa. Tämä hallitus ei luovuta uudistuksista julkisen paineen alla, kuten edelliset. Kyse ei ole arvovallasta, vaan demokratiasta ja Suomen tulevaisuudesta. [Välihuutoja] Ketkä näistä lakoista kärsivät? Työnantajat, viattomat työntekijät, kolmannet osapuolet, joilla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa työtaistelun syyhyn. [Kokoomuksen ryhmästä: Ja demarit nauraa!] Miten ne ihmiset, jotka eivät halua osallistua näihin lakkoihin?

Me olemme pieni, avoin, haavoittuva markkina-alue, ja meidän pitää pysyä kilpailussa mukana. Eurooppalaisessa lainsäädännössä poliittisiin työtaisteluihin suhtaudutaan kielteisemmin kuin Suomessa. [Puhemies koputtaa] Ruotsi, Norja, Tanska ovat pääsääntöisesti pitäneet hyväksyttävänä vain kestoaltaan lyhyitä poliittisia lakkoja. [Vasemmalta: Aika!] Eikö niin, arvoisa pääministeri, [Puhemies koputtaa] että jotta Suomen kilpailukyky saadaan palautettua, on perusteltua, että poliittisia lakkoja koskevat edellytykset vastaavat keskeisiä kilpailijamaita?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kuka ministereistä vastaa? — Ministeri Satonen.

16.59 Työministeri Arto Satonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Varmaan kaikille on tullut tämän prosessin aikana jo selväksi, että me tarvitaan pelisäännöt poliittisille lakoille. Ne pelisäännöt ovat nyt täällä tämän eduskunnan käsittelyssä, ja eduskunta on se elin Suomessa, joka laeista tekee päätökset. Luotan siihen, että tämä eduskunta pystyy ne päätökset tekemään.

Sillä tavalla tämä kysymys oli erinomainen, että näitten lakkojen vaikutukset ulottuvat todella monille sellaisille pienyrityksille ja niiden työntekijöille, joilla ei ole mitään osaa eikä arpaa tämän riidan kanssa. [Eduskunnasta: Eikö kannattaisi sopia?] Se tulee todennäköisesti johtamaan myös siihen, että me tullaan menettämään joitakin investointeja, koska tämä antaa niin huonon investointiympäristökuvan Suomesta. Ja viime kädessä me kaikki suomalaiset tullaan maksamaan sitä, että nämä lakot ovat näin mittavia. Tämä pitäisi nyt ymmärtää, että tämä ase, mitä nyt käytetään, on kohtuuton. [Antti Kurvinen: Hallituksella on raskas vastuu tästä! — Vasemmalta: Olisiko pitänyt miettiä vähän aikaisemmin?]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lohi.

17.00 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan tähän alkuun todeta, että vaikka minäkin pidän näitä lakkoja kohtuuttomina ja ylimitoitettuina, niin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2024 vp

minusta ei ole sopivaa, että Venäjä ja SAK rinnastetaan täällä toisiinsa. [Eduskunnasta: Juuri näin! — Persuilla ei ole mitään makua!]

Lakot ovat kohtuuttomia Suomen kansantaloudelle. Taustallahan on monia hallituksen uudistuksia, jotka ovat ihan kannatettavia. Keskusta tukee niitä. Mutta me kaikki tiedämme, että siellä olisi varmasti sellaisia elementtejä, joita käyttäen voitaisiin saada tätä solmua avattua. Suomalaiset eivät ole nyt kiinnostuneita yksityiskohdista. Heitä huolettaa tämä lakkokaaos, ja he haluavat, että se loppuu. He kaipaavat nyt johtajuutta, eivät sellaista johtajaa, joka syyttää tämän hetken ongelmista edeltäjiä, vaan sellaista johtajuutta, jossa näytetään suunta suomalaisille ja aletaan ratkomaan ongelmia ja aukaistaan tämä solmu. Arvoisa pääministeri, jos hallitus ei kykene aukaisemaan tätä solmua, kuka sen tekee? [Sheikki Laakso: Ei ainakaan keskusta!]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministeri Orpo.

17.01 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllähän siis koko ajan, syksystä lähtien, on tehty töitä, että näitä solmuja ratkotaan ja eteenpäin päästään. On ihan varma, että koko ajan keskusteluja käydään. Nytkin valtiosihteeri Nykänen käy tällä hetkellä keskustelut kaikkien järjestöjen kanssa, ja kartoitetaan niitä asioita, mitä siellä eri tahoilla on mielissä. Ministeri Satonen on ollut erittäin aktiivisesti yhteyksissä kaikkiin osapuoliin, samoin allekirjoittanut ja monet muut. Koko ajan käydään keskustelua, ja jos jostain se järkevä ratkaisu löytyy, niin niin tehdään.

Mutta edelleen toistan, että sitä hallitusohjelman kirjausten ydintä, jossa ovat ne uudistuksen tärkeimmät osiot — joihin toivon myöskin edustaja Lohen viittaavan, kun sanoitte, että tuette niitä — ei kuitenkaan voi murtaa, koska silloin hallitusohjelman koko ajatukselta häviää pohja pois. Nyt vain sattuu olemaan niin, että juuri ne samat kohdat ovat ne, jotka SAK haluaa murtaa, ja SAK käy taistoon yhdessä monien muiden tahojen kanssa hallituksen politiikkaa vastaan yleensä. [Välihuutoja vasemmalta] Kun kuunteli keskustelua ja kommentteja lakkoilijoilta, niin siellä lueteltiin kaikki hallituksen ohjelman keskeiset asiat. Ei tässä ollut edes kysymys enää pelkästään työmarkkinauudistuksista, vaan siitä, että hallituksen politiikka ei maistu. Siitä tässä on kyse. Hallituksen politiikka ei maistu.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Tässä vaiheessa esitän kainon toiveen seuraavaa kyselytuntia varten, että pysytään siinä minuutissa, niin on helpompi myös hallita sitä, että eri puolueet saavat tasapuolisesti puheenvuoroja.